

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 10.3.2015
COM(2015) 125 final

2012/0084 (COD)

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

**neuvoston kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen antamiseksi
Euroopan tilastoista annetun asetuksen (EY) N:o 223/2009 muuttamisesta**

(ETA:n ja Sveitsin kannalta merkityksellinen teksti)

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

**neuvoston kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen antamiseksi
Euroopan tilastoista annetun asetuksen (EY) N:o 223/2009 muuttamisesta**

(ETA:n ja Sveitsin kannalta merkityksellinen teksti)

1. TAUSTA

Päivä, jona ehdotus on toimitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle 17. huhtikuuta 2012
(asiakirja COM(2012) 167 final – 2012/0084 COD):

Päivä, jona Euroopan talous- ja sosiaalikomitea on antanut lausuntonsa: Ei sovelleta

Päivä, jona Euroopan parlamentti on vahvistanut ensimmäisen käsittelyn kantansa: 21. marraskuuta 2013

Päivä, jona muutettu ehdotus on toimitettu: Ei sovelleta

Päivä, jona neuvoston kanta on vahvistettu: 5. maaliskuuta 2015

2. KOMISSION EHDOTUKSEN TAVOITE

Ehdotuksessa esitetään Euroopan tilastoja koskevan nykyisen oikeudellisen peruskehyksen tarkistamista mukauttamalla sitä vastaamaan niitä politiikan tarpeita ja haasteita, joita maailmantalouden viimeaikaisista tapahtumista on aiheutunut Euroopan tilastoille. Pää tavoitteena on vahvistaa entisestään Euroopan tilastojärjestelmän hallinnointia, jotta turvataan sen uskottavuus ja vastataan asianmukaisesti tietotarpeisiin, joita tehostettu talouspolitiikan koordinointi Euroopan unionissa aiheuttaa. Tätä tavoitetta tukee neljä tarkemmin määriteltyä tavoitetta: kansallisten tilastoviranomaisten ammatillisen riippumattomuuden vahvistaminen, kansallisten tilastolaitosten koordinoititehtävän selkeyttäminen kansallisissa tilastojärjestelmissä, tilastojen luotettavuutta koskevien sitoumuksien antaminen ja hallinnollisen tiedon saatavuuden ja käytön tehostaminen tilastotarkoituksissa.

Erityisesti kansallisten tilastoviranomaisten ehdoton ammatillinen riippumattomuus on Euroopan tilastojen uskottavuuden turvaamisen kannalta keskeinen ennakkoodellytys. Tilastoilla on tärkeä tukitehtävä talouden hallinnassa ja näyttöön perustuvassa poliittisessa päätöksenteossa yleisestikin. Ehdotuksessa viitataan nimenomaisesti kansallisten tilastolaitosten johtajiin henkilöinä, joiden riippumattomuus tehtäviensä hoidossa on ennakkoodellytys asianomaisten laitosten riippumattomuudelle. Tämän vuoksi kansallisten tilastolaitosten johtajilla olisi oltava vapaus päättää prosesseista, tilastollisista menetelmistä, standardeista ja menettelyistä sekä julkaistavien tilastojen ja julkaisujen sisällöstä ja

aikataulusta kaikkien Euroopan tilastojen osalta. Johtajilta on myös kiellettävä ohjeiden pyytäminen kansallisilta hallituksilta ja muilta laitoksilta, ja heitä täytyy suojata ohjeiden vastaanottamiselta näiltä tahoilta. Lisäksi kansallisten tilastolaitosten johtajille olisi taattava huomattava itsemääräämisoikeus, kun he päättävät tilastolaitoksen sisäisestä hallinnosta, ja heidän olisi voitava suoritettavien tilastotehtävien yhteydessä esittää julkisesti näkemyksiä kansalliselle tilastolaitokselle osoitetusta budjetista. Lisäksi kansallisten tilastolaitosten johtajien palvelukseenottoa, siirtoa ja irtisanomista varten on oltava avoimet säännöt, jotka perustuvat yksinomaan ammatillisiin kriteereihin.

Kuten komission tiedonannossa *Eurooppalaisten tilastojen laadunhallinnan tehostaminen* (KOM(2011) 211 lopullinen) esitetään, ehdotukseen kuuluu myös ”tilastojen luotettavuutta koskevien sitoumusten” käyttöönotto eli Euroopan tilastoja koskevat käytäntösäännöt ja erityisesti kansallisten tilastolaitosten riippumattomuuden periaatetta koskevat julistukset. Ehdotuksen mukaan kaikkien jäsenvaltioiden hallitusten olisi allekirjoitettava ne ja komission olisi varmennettava ne allekirjoituksellaan. Kunkin tilastojen luotettavuutta koskevan sitoumuksen on tarkoitus olla maakohtainen, ja siihen on tarkoitus sisällyttää parannustoimia. Näiden toimien käytännön toimeenpanoa seuraisi Eurostat osana jo toteutettavaa säännöllistä arviointia siitä, miten jäsenvaltiot noudattavat Euroopan tilastoja koskevia käytäntösääntöjä.

Ehdotuksella pyritään myös edelleen selkeyttämään kansallisten tilastolaitosten koordinoitavien kansallisissa tilastojärjestelmissä, ja tämän vuoksi siinä viitataan selkeästi laitoksiin ja toimintoihin, jotka on koordinoitava.

Ehdotuksen toinen keskeinen tavoite on vahvistaa hallinnollisten tietolähteiden käyttöä Euroopan tilastojen tuottamiseksi ilman, että lisätään vastaajille, kansallisille tilastolaitoksille ja muille kansallisille viranomaisille aiheutuvaa rasitetta. Tämän vuoksi kansallisten tilastolaitosten olisi osallistuttava tarpeen mukaan päätöksiin sellaisten hallinnollisten rekistereiden suunnittelusta, kehittämisestä ja lopettamisesta, joita voitaisiin käyttää tilastotietojen tuottamisessa. Kansallisille tilastolaitoksille, muille kansallisille viranomaisille ja Eurostatille olisi annettava oikeus saada hallinnolliset rekisterit käyttöönsä maksutta ja kohtuullisessa ajassa, mutta vain niiden oman julkisen hallinnon piirissä ja siinä laajuudessa kuin on tarpeen Euroopan tilastojen kehittämiseksi, tuottamiseksi ja jakelemiseksi.

Lisäksi tilastotoimia koskevan talousarviosuunnittelun yksinkertaistamiseksi ja vakauttamiseksi Euroopan tilasto-ohjelman ohjelmakausi mukautetaan ehdotuksella vastaamaan unionin monivuotista rahoituskehystä.

Ehdotuksessa asetuksen (EY) N:o 223/2009 muuttamiseksi otetaan huomioon Lissabonin sopimuksen edellyttämät mukautukset, jotka koskevat säädösvallan ja täytäntöönpanovallan siirtämistä komissiolle.

3. HUOMAUTUKSET NEUVOSTON KANNASTA

Neuvoston kanta kuvastaa poliittista yhteisymmärrystä, jonka Euroopan parlamentti ja neuvosto saavuttivat 3. joulukuuta 2014, ja siihen sisältyy kummankin toimielimen ehdottamia seikkoja. Komissio kannattaa yhteisymmärrystä.

Kantaan sisältyvät seuraavat keskeiset muutokset komission ehdotukseen verrattuna:

Kansallisten tilastolaitosten erityistilanteen osalta on tehty muutoksia, joilla rajoitetaan komission ehdottamaa kansallisten tilastolaitosten johtajien tilastoja koskevaa päätöksentekovaltaa, erityisesti oman laitoksen sisäisissä kysymyksissä. Ammatillista riippumattomuutta koskevaa säännöstä laajennetaan lisäksi siten, että sen piiriin kuuluvat kansallisten tilastolaitosten johtajien ohella myös muiden kansallisten viranomaisten tilastojohtajat.

Eurostatin erityistilanteen osalta lisätään uusi artikla, joka perustuu paljolti tekijöihin, joista on jo säädetty Eurostatia koskevassa komission päätöksessä (2012/504/EU), ja siinä keskitytään Eurostatin pääjohtajan ammatilliseen riippumattomuuteen, jotta varmistetaan vastaavuus kansallisten tilastolaitosten johtajiin sovellettaviin säännöksiin nähden. Tässä kompromississa vahvistetaan muodollisesti se, että Eurostatin pääjohtaja ja Euroopan parlamentin tilastoasioita käsittelevä asianomainen valiokunta voivat tilastoja koskevan vuoropuhelun avulla vuosittain suoraan vaihtaa näkemyksiä.

Säännöstä, joka koskee tilastojen luotettavuutta koskevan sitoumuksen vahvistamista kussakin jäsenvaltiossa, on heikennetty, mutta se on yhdistetty tarkempaan kuvaukseen komission harjoittamasta soveltuvasta valvonta- ja raportointimenettelystä.

Vastauksena Euroopan parlamentin esittämään pyyntöön, joka koski laadunvalvonnan ja täytäntöönpanon valvonnan vahvistamista, on lisätty säännöksiä, joissa edellytetään, että komissio julkaisee huolenaiheensa Euroopan tilastoihin käytettävien kansallisten tietojen laadusta ja muistutetaan, että komissio voi tehdä tutkimuksia tilastotietojen epäilystä vääristelystä sillä edellytyksellä, että tällaisessa tapauksessa sovelletaan alakohtaisen lainsäädännön mukaisesti sakkoja.

Lopuksi on lisätty viittaukset Euroopan tilastojärjestelmän ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän väliseen yhteistyöhön Euroopan tilastojen kokoamisessa.

4. PÄÄTELMÄT

Komissio hyväksyy toimielinten välisten neuvottelujen tulokset ja voi näin ollen tukea neuvoston ensimmäisen käsittelyn kantaa.